

Ledelsens gjennomgang

Julia Sofie Leidal Solgård
Seniorrådgiver NSM

Christopher McCabe
Seniorrådgiver NSM

15.02.2023

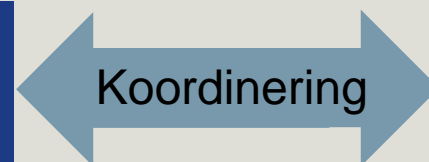

Hvem er Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)?

Forsvars-
departementet

Justis- og beredskaps-
departementet

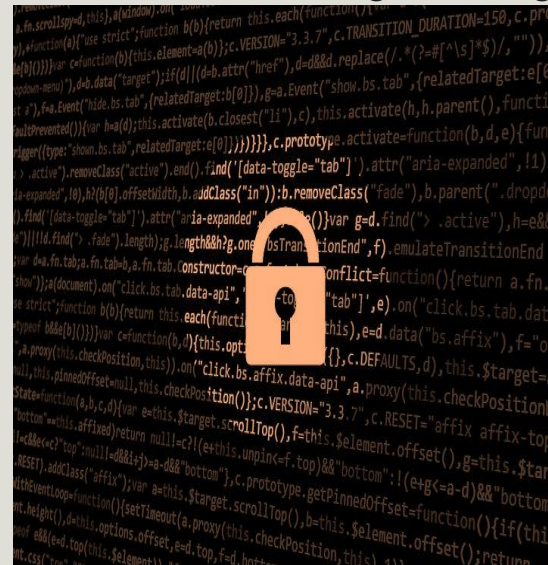
NSM

NSM er et direktorat med ansvar for forebyggende nasjonal sikkerhet

- NSM skal gjøre Norge i stand til å beskytte seg mot spionasje, sabotasje, terror og sammensatte trusler
- NSM skal vedlikeholde risikobildet innenfor følgende fagområder:

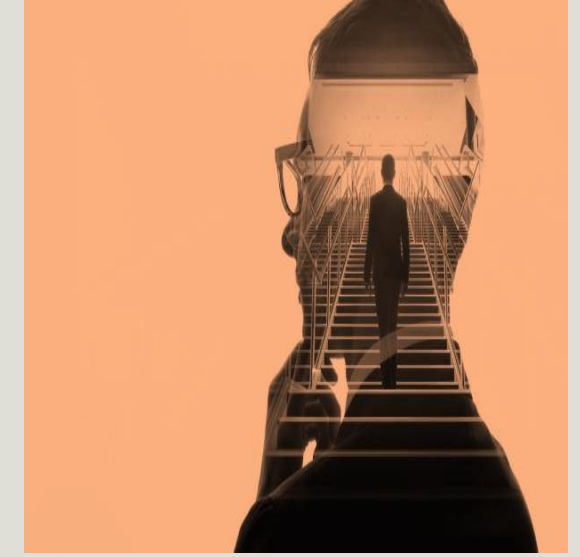
Fysisk sikkerhet

Sikkerhetsstyring

Digital sikkerhet

Personellsikkerhet

Formålet med sikkerhetsloven

- *å trygge Norges suverenitet, territorielle integritet og demokratiske styreform og andre nasjonale sikkerhetsinteresser*
- *å forebygge, avdekke og motvirke sikkerhetstruende virksomhet*
- *at sikkerhetstiltak gjennomføres i samsvar med grunnleggende rettsprinsipper og verdier i et demokratisk samfunn*

**Lov om nasjonal
sikkerhet**
(sikkerhetsloven)
LOV-2018-06-01-24

Ikrafttredelse
01.01.2019

Nasjonale sikkerhetsinteresser

- **Suverenitet**
- **Territoriell integritet**
- **Demokratisk styreform**

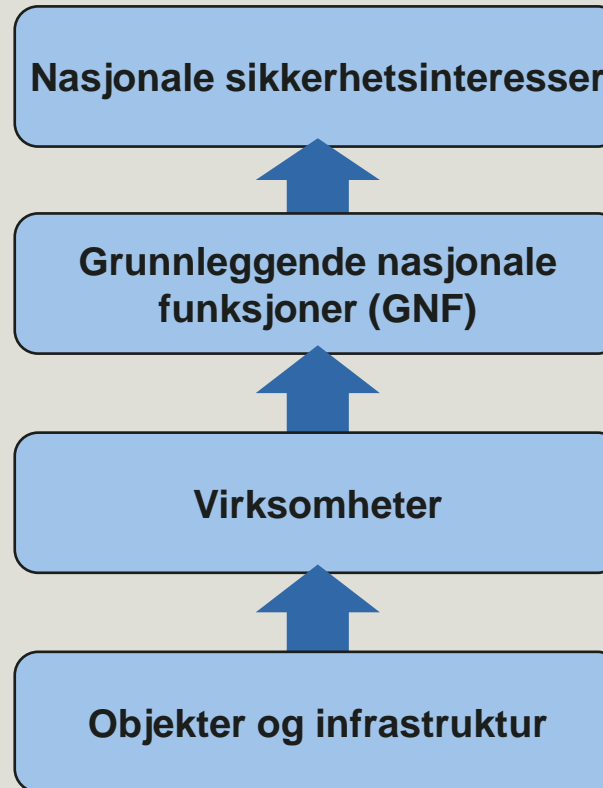
Andre nasjonale sikkerhetsinteresser:

- a) de øverste statsorganers virksomhet, sikkerhet og handlefrihet
- b) forsvar, sikkerhet og beredskap
- c) forholdet til andre stater og internasjonale organisasjoner
- d) økonomisk stabilitet og handlefrihet
- e) samfunnets grunnleggende funksjonalitet og befolkningens grunnleggende sikkerhet

Grunnleggende nasjonale funksjoner (GNF)

«tjenester, produkter og andre former for virksomhet som er av en slik betydning at et helt eller delvis bortfall av funksjonen vil få konsekvenser for statens evne til å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser»

Hvem er underlagt sikkerhetsloven?

- Alle statlige, fylkeskommunale og kommunale organer
- Leverandører av varer og tjenester i forbindelse med sikkerhetsgraderte anskaffelser
- Behandler sikkerhetsgradert informasjon
- Råder over informasjon, informasjonssystemer, objekter eller infrastruktur som har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner
- Driver aktivitet som har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner

Sikkerhetsstyring

Sikkerhetsloven (SL)

Kap. 4 Generelle krav til forebyggende sikkerhetsarbeid, § 4-1 Sikkerhetsstyring:

- *Virksomhetens leder har ansvaret for det forebyggende sikkerhetsarbeidet*
- *Forebyggende sikkerhetsarbeid skal være en del av virksomhetens styringssystem*
- *Sikkerhetstilstanden i virksomheten skal regelmessig kontrolleres*
- *Virksomheten skal sørge for at ansatte, leverandører og oppdragstakere har tilstrekkelig risiko- og sikkerhetsforståelse*

Virksomhet- sikkerhetsforskriften (VSF)

Kap. 2 Sikkerhetsstyring:

- § 3 Styringssystem for sikkerhet
- § 4 Styringsdokument...
- § 5 Sikkerhetsmål
- § 6 Roller og ansvar...
- § 7 Ressurser og kompetanse
- § 8 Tiltak ved (...) avvik og kompromittering...
- § 9 Evaluering og øvelser
- § 10 [Leders gjennomgang]
- § 11 Dokumentasjon av styringssystemet...

Kap. 3 *Generell krav til beskyttelse*

- § 12 Vurdering av risiko
- § 13 Håndtering av risiko
- § 14 Grunnsikring, påbygningstiltak, ...
- § 15 (...) utforming av sikkerhetstiltak

Grunnprinsipper - sikkerhetsstyring

Grunnprinsipper
sikkerhetsstyring

Identifisere og kartlegge

Kartlegg interne og eksterne krav

Identifiser verdiene

Identifiser trusler

Utarbeid scenario

Avdekk sårbarheter

Kartlegg avhengigheter

Gjennomfør en konsekvensanalyse

Beskytte

Håndter identifisert risiko

Etabler sikkerhetsorganisasjon

Etabler styringssystem for sikkerhet

Opprettholde og oppdage

Gjennomfør jevnlige øvelser, trening og opplæring

Kontroller sikkerhetstilstanden jevnlig

Gjennomfør ledelsens gjennomgang

Håndtere og gjenopprette

Håndter hendelser

Evaluer og lær av hendelser

Sikkerhetsledelse

- **Sikkerhetsmål** satt av virksomhetens leder, må være overførbart nedover hele organisasjonen.
- Sikkerhetsmål og målbruk **må** inkludere beskrivelse av *hvordan* de skal inngå i organiseringen av sikkerhetsarbeidet i linjeledelsen.
- Utarbeide styringsdokument

Ledelsen bør gi jevnlig **tilbakemelding** og sørge for **oppmerksomhet** rundt sikkerhetsarbeidet.

Virksomhets sikkerhetsforskriften § 10

Gjennomgang av det forebyggende sikkerhetsarbeidet av virksomhetens leder

Lederen for en virksomhet skal årlig foreta en helhetlig gjennomgang av virksomhetens forebyggende sikkerhetsarbeid for å vurdere om styringssystemet for sikkerhet fungerer etter hensikten.

Virksomheten skal gjennomføre nødvendige forbedringer i det forebyggende sikkerhetsarbeidet og i styringssystemet for sikkerhet.

- Hva?
Årlig møte
- Hvem?
Lederens ansvar
Gjennomføres med alle øvrige ledere/nøkkelpersonell
- Hvorfor?
Avdekke behov for endringer i styringssystemet
- Resultat?
Beslutning om eventuelle endringer i styringssystemet for sikkerhet

Krav til gjennomføringen?

Forslag til agenda – hentet fra NSMs veileder i sikkerhetsstyring for ledere

Agenda – ledelsens gjennomgang

- 1) Status for iverksetting av beslutninger fra forrige ledelsens gjennomgang
- 2) Status for måloppnåelse
- 3) Hendelser og resultater fra hendelseshåndtering siden forrige gjennomgang
- 4) Resultater fra og håndtering av interne sikkerhetsrevisjoner siden forrige gjennomgang
- 5) Resultater fra og håndtering av eksterne revisjoner og tilsyn siden forrige gjennomgang
- 6) Eksterne endringer som kan påvirke forebyggende sikkerhetsarbeid
- 7) Interne endringer som kan påvirke forebyggende sikkerhetsarbeid
- 8) Beslutninger om endringer i det forebyggende sikkerhetsarbeidet.

Veileder i sikkerhetsstyring

Formål

- Å informere om hvordan sikkerhetsloven med forskrifter skal tolkes
- Tydeliggjøre den tematiske sammenhengen mellom ulike bestemmelser i lov og forskrift

NSMs veiledning og kursportefølje

- www.nsm.no
- www.nsm.no/kurs ([NSM Shop - Munio LMS](#))
- Kurssenter i Sandvika
- Klasseromskurs
  - Grunnkurs forebyggende sikkerhet, 4 dager
  - Diverse kurs 1-2 dager
- E-læring

NASJONAL SIKKERHETSMYNDIGHET

Veileder i fysisk sikkerhet

NASJONAL SIKKERHETSMYNDIGHET

Veileder i håndtering og beskyttelse av sikkerhetsgradert informasjon
Oppbevaring, transport, merking og destruksjon av dokumenter og lagringsmedier

E-læringskurs i Sikkerhetsgraderte anskaffelser 2024

900,00 NOK LES MER

Kurspakke - sikkerhetsstyring for ledere 2020

2 296,00 NOK LES MER

Klasseromskurs

Verdivurdering, håndtering og beskyttelse av gradert informasjon 2019

2 000,00 NOK LES MER

Grunnkurs i forebyggende sikkerhet 2017

Neste økt
30. mai 2022 – 1 plass igjen

9 000,00 NOK LES MER

Autorisasjon 2015

2 000,00 NOK LES MER

Anskaffelser etter Sikkerhetsloven 2015

4 000,00 NOK LES MER